

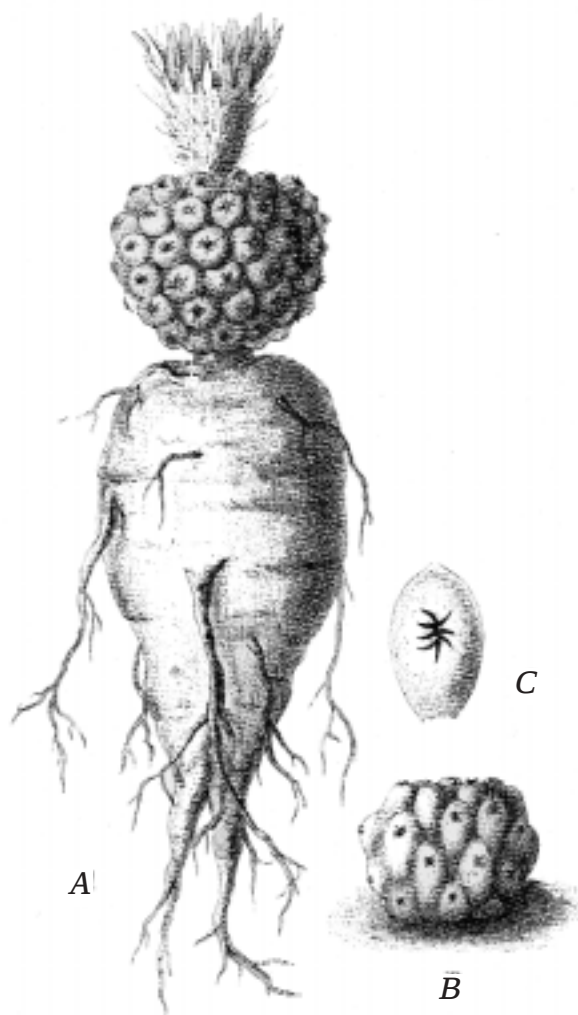

Fig. 69
A. *Echinocactus napinus* R.A. Phil., B. *Echinocactus mitis* R.A. Phil.,
C. Derselbe höcker mit stachelbündel.
Original von T. Gürke.

Kaktus og andre sukkulenter udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Finn Larsen, Salbyvej 17, DK- 4600 Køge. Tlf.: 56654460, email: salbyvej17@tdcadsl.dk

Tryk : J.P. Trykservice A/S Falkevej 20, 4600 Køge.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent kr 200,- indbetales til Nordisk Kaktus Selskab, gironr. 657-8713. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af annoncer:

Termine für Anzeigen:

Terms for advertising:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/8 side Dkr 100,- 1/4 side Dkr 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 side Dkr 100,-

1/4 side Dkr 200. - Price for ans: 1/8 page Dkr 100,- 1/4 page Dkr 200,-

SIDEN SIDST

Et årsmøde nærmer sig endnu en gang. Har du nu husket at tilmelde dig. Hvis du er heldig er der måske stadigvæk en ledig plads på kroen i Korinth. Jeg ser selv meget frem til dette årsmøde, allermest fordi jeg ikke har haft meget at gøre med planlægningen. Det er rigtig rart. Generalforsamlingen bliver spændende som sædvanlig, læs mere længere inde i bladet.

Som NKS medlem er jeg bl.a. også medlem af Østjyllandskredsen. Der er en 6-7 møder hvert år, det er altid meget hyggeligt at mødes til disse arrangementer.

Er du medlem af en lokalkreds? Hvis ikke - så er der hårdt brug for nye medlemmer flere steder. Enkelte kredse kører på standby for tiden, ingen møder overhovedet! Jeg kan bl.a. nævne Vestjyllandskredsen og Vestsjællandskredsen. Hver gang en lokal kreds stopper med aktiviteter, så er det også NKS der mister noget. Jeg må hermed stærkt opfordre disse kredse til at prøve på at komme i gang igen. Der er da heldigvis også lyspunkter. I Norge er Oslo Sukkulentforening ved at komme i gang igen, så det er dejligt. Men selvom nogle lokalkredse går i dvale så er det jo tilladt at starte nye lokalkredse andre steder end de sædvanlige. Så måske er det en idé for nogen af jer derude at starte en helt ny kreds. Kontakt mig da hellere end gerne.

Formanden

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.kaktus.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Henrik Helms Madsen,
Banevænget 7, DK-8544 Mørke, tlf. 86 37 67 37.
Email: madsenkaktus@vip.cybercity.dk

Sekretær: Jørgen Ørsted Hørlyck, Sverigesvej
15, DK-7400 Herning, tlf. 97 21 23 67.
Email: jhorlyck@post.tele.dk

Kasserer: Pia Larsen, Stevnsgade 3, 2. sal tv.
DK - 2200 København N. Tlf. 35 36 66 18.
Email: pia@larsen.dk

Øvrige funktioner:

Dansk bibliotekar: Bent Olesen, Liselundvej
101, Tjørring, DK- 7400 Herning.
Tlf. 97 26 91 96.

Svensk bibliotekar: Hans Björding,
Backsippevägen 14, S-311 33 Falkenberg.
Email: hans.bjoerding@swipnet.se

Indbetaling af kontingent i Norge og Sverige:

Sverige: Nordisk Kaktus Selskab, giro 76 07 72-4.

Norge: Nordisk Kaktus Selskab,
konto nr. 7877.08.13734, Den norske
Bank

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden: Dette års forsider viser illustrationer fra bogen *Gesamtbeschreibung der Kakteen* (Monographia Cactacearum) af Professor Dr. Karl Schumann.

Udgivet af forlaget Neudamm i 1899.

Bogen er venligst udlånt af Hanna E. Hansen

På besøg i Royal Botanic Gardens, Kew

I sommeren 2002 fik jeg mulighed for at besøge Kew Gardens. Er man først kommet til London er det en smal sag at tage metroen til stationen af samme navn. Efter få minutters gang fra stationen ankommer man til havens hovedindgang "Victoria Gate". Havens åbningstid i hverdage er i sommerhalvåret fra kl. 9.30 - 18.00 og i weekends 7.30 - 19.00. Sørg for at komme i god tid da her er rigtigt meget at kigge på, meget mere end man kan nå på én dag. Entréen er 6,50 £ pr. person, men så har man også lov at bevæge dig rundt i en 132 hektar stor have! The Royal Botanic Gardens, Kew, ligger på Themsens bredder mellem Richmond og Kew i det sydvestlige London. Pluralisformen 'Gardens' / 'haverne' er ikke en skrivefejl, men skyldes at to forskellige grevskaber af den engelske krone i sin tid ejede hver sin del, som grænsede op til hinanden og som for ca. 200 år siden, blev forenet til et område og én have.

I forbindelse med Victoria Gate er der bygget et stort cafeteria samt en større kunst- og boghandel. Der var mange spændende bøger om planter i det hele taget, men også et pænt udvalg af bøger om kaktus og sukkulenter. Jeg kan da lige nævne Edward F. Andersons: "*The Cactus Family*" og M. Sajeve og M. Costanzo: "*Succulents, The Illustrated Dictionary*".

Går man en tur i det store palmehus vil man opdage at drivhusets victorianske byggestil stemmer helt overens med Palmehuset i København. Palmehuset er opført i årene 1844 - 48. Planterne - og der er mange - trives og det

er en god oplevelse at gå rundt herinde. I kælderens under palmehuset er en permanent og spændende akvarieudstilling med hovedvægt på forskellige marine biotoper.

Er det derimod sukkulenter og kaktus man skal studere er det "*princess of Wales Conservatory*" man skal besøge. Disse drivhuse er opkaldt til ære for både Augusta, tidligere Prinsesse af Wales, som grundlagde haven og Prinsesse Diana, som åbnede husene i juli 1987. Det hele består af en serie sammenbyggede drivhuse, som hver repræsenterer en klimazone. Der er i alt repræsenteret 10 klimazoner fra de tørre områder til det fugtigt tropiske og allerede i det første hus handler det om planter fra de tørre områder.

Kommer man med forventningen om at Kew Gardens på dette område må være noget særligt og storslået bliver man desværre skuffet. Planterne er præsenteret i forskellige landskaber som skal ligne minilandskaber fra forskellige dele af verden. Umiddelbart virker dette som en spændende idé, men dog synes jeg ikke at resultatet er godt nok, idet planterne generelt er placeret alt for langt fra hinanden, måske med intentionen om, at det med tiden vil gro til og måske tage sig bedre ud om ca. 20 - 30 år? Den frodighed som vi er vant til i kaktushuset i Københavns Botaniske Have finder jeg slet ikke her - det hele virker generelt for tørt og upasset, selvom man ind imellem også kan finde store pæne planter.

En anden vigtig faktor for planternes trivsel er

det glas man har valgt til at beklæde taget med. Glasset er ret tykt og endvidere matteret hvilket hæmmer lysgennemgangen så meget, at det kan ses på nogle af planterne. For ringe udluftning dvs. høj temperatur og dårligt lys vil helt sikkert betyde svag vækst hos de fleste sukkulenter. Det samme glas benyttes også i de tilstødende drivhuse, men her med godt resultat da det drejer sig om andre klimazoner med mere skyggetolerante planter.

Udenfor drivhusene sker der også noget, her finder man i årets løb forskellige udstillinger og for at afrunde besøget i Kew Gardens kigger jeg sidst på eftermiddagen indenfor på "Clive Nichols Photographic exhibition" hvor jeg

bl.a. finder motivet som pryder bagsiden af bladet i 2003. Billedet er af *Browningia hertlingianus* og bærer meget passende titlen "Body Piercing".

Har du selv planer om at besøge Kew Gardens er det en god idé at kigge på havens Web Site på www.kew.org.

Tekst og foto: Finn Larsen

Cladostoechus strausii

Landskab fra Syd-Afrika

For lidt lys resulterer i spidse planter

NKS/KAKTUS 38(3)

NYTTIGE AGAVER TIL FIBERPRODUKTION

1. DEL

I denne artikel giver jeg ikke anvisning på, hvordan amatørdyrkeren skal overbevise hustruen og andre familiemedlemmer om hans planters nytte og hvor uundværlige de er for husholdningen. Ganske vist kendte jeg en kaktusdyrker der var selvforsynende med kaffe. Idet han høstede adskillige udvoksede kaffetræer i vinterhaven. Det ønskede tovværk og de alkoholiske drikke kan man næppe fremstille af de Agaver, som vokser i de mellemeuropæiske drivhuse eller på altaner. De nyttige Agaver, som vokser sig meget store, er på længere sigt uegnede i en lejlighed om end yderst interessante, og er også som unge planter virkelig smukke. De er vor opmærksomhed værdig, nøjagtig som de små kompakte arter.

Jeg synes personlig at *Agave sisalana* Perrine er den smukkeste. Den danner indtil 2 m høje rosetter med 0,4 - 1 m høj stamme. Dens blade er kødfulde og med fine trævler, 90 - 130 cm lange og indtil 12 cm brede. De er glatte, slutter

af med en mørkebrun - til tider strålende blank endetorn. Bladkanterne er "tandløse" modsat de fleste andre Agaver. Kun de unge blade kan kortvarigt have "tænder" og af og til gule striber. Blomsterstanden er indtil 6 m høj med

10 -15 sidegrene og grønlige, gule indtil 65 mm lange blomster. Frøene er sorte, men sterile - spirer altså ikke. Arten bliver formeret ved stiklinger, som bliver dannet af unge eksemplarer. Har man én gang set denne plante vil man altid kunne genkende den.

Agave sisalana - blomsterstanden begynder at springe ud, øen Porto Santo

Agave sisalana fik sit navn efter havnen Sisal på halvøen Yucatan, hvorfra den oprindelig blev eksporteret som råstof til fremstilling af sisalfibre. Sisalsnor og sisaltov

er meget faste og bliver brugt endnu i dag. Alle Agaveblade indeholder seje, langagtige fibre. Det bliver man overbevist om, når man skærer et blad af. Fibrene er synlige som lyse punkter og der opstår en behåret sårflade. På denne måde kan en nybegynder skelne Agaven fra Aloen, som har en glat snitflade. På grund af sin gavn blev *Agave sisalana* indført

i alle de tropiske og subtopiske egne. Dens oprindelige hjemsted kendes ikke. Ganske vist blev den eksporteret fra Yucatan, men man fandt den ikke i vildnisset her. Den blev dyrket af indianerne i nabostaten Chiapas. Derfor blev planten fra Ocosocoautla kaldt "ny type" i Chiapas, hvor den også vokser langs vejene. Måske er *Agave sisalana* en steril naturhybrid mellem *A. angustifolia* og den torneløse art *A.*

kewensis, som vokser i nærmeste omgivelser af Chiapas. Når *A. sisalana* sjældent dannede frø, var det måske efter bestøvning af den beslægtede *A. angustifolia*. Gennem bestøvning med pollen fra *A. sisalana* blev hybriden med *A. angustifolia* og også med *A. amaniensis* skabt kunstigt. Ved igen at bestøve med *A. amaniensis* blev mængden af fibre fordoblet. Dette forsøg gennemførtes på plantagerne i Tanzania efter 1960.

Allerede i 1836 bragte dr. Perrini *A. sisalana* til

Florida. Der kan man høste bladene til udvinding af fibre fra 6-årige planter. Efter 12 år fjernes beplantningen og ca. 30 cm store drevne planter udsættes i rækker med 2 - 3 m afstand. Tidligst 3 - 4 år efter kan man begynde at høste, d.v.s. begynde at afskære bladene nedefra. Den største mængde Sisal bliver i dag produceret i

Tanzania, Mocambique, Angola, Kenya, Uganda, på Madagascar, i Brasilien, Mexico, på Cuba, Haiti og på Filippinerne. En moderne anvendelse er f.eks. polstring af bildøre og sæder. For 100 år siden var hovedproduktet foruden tovværk også sække, børster og blanding til papirfremstilling.

Historisk tegning : *Furcraea foetida* (1908)

Oprindelig udvandt indianerne fibrene ved at slå de afskårne blade itu med en kølle. De knuste blade skyllede man med vand. De frie fibre blev kæmmet fra hinanden med en kam, hvorefter de blev tørret i solen. Som sideprodukt blev saften brugt til fremstilling af alkoholiske drikke. Det indianske ord for fibre "Mag-uey" er samtidig blevet navnet for Agaveplanten selv. Overgangen til maskinel forarbejdning muliggjorde en væsentlig større produktion. I 1965 opnåede man en total mængde Agavefibre på

906.800 tons, deraf kun 619150 tons sisal.

En anden Agave til fiberfremstilling er *A. fourcroydes* Lemaire med tandede blade kaldet "henequen", som plantes meget på Yucatan, hvorfra den måske også stammer. Den bliver

Furcraea selloa v. marginata, 2 bladformer, Lanzarote

også dyrket i varme og fugtige stater i Mexico (Veracruz, Tamaulipas, Sinaloa) og på Cuba. Som *A. sisalana* er den steril, danner ikke frø kun aflæggere og formeringsknopper i frøstanden. Den hører til i en anden gruppe Rigidæ (opkaldt efter rigiditeten kaldet stive blade) ligesom *A. cantala* Roxb. (synonym bl.a. *A. vivipara* Baker), som bliver dyrket på Filippinerne og i Indien og måske stammer fra den mexicanske stat Jalisco, hvor H. S. Gentry har fundet lignende

Agaver.

I litteratur fra 1908 angives *A. heteracantha* Zucc. som råstof til "lxtli" fibre, der ganske vist er mindre og fibrene derfor kortere. Den blev plantet i Mexico, Texas og Sydcalifornien og fundet i bjergene ved Monterrey i Coahuila og i Nuevo Leon af Pringle. Disse arter er iflg. Gentry et synonym for *A. lophantha* Schiede fra gruppen Marginatae med en tydelig midterstribe på bladene og Gentry nævner ikke mere udnyttelse til fiberfremstilling (1982)

Til lxtlifibre blev den tidligere nævnte *A. angustifolia* Haworth plantet i århundreder. Et af dens

synonymer er også *A. lxtli* Karw, som Baron Karwinski medbragte fra Yucatan, hvor den bliver kaldt "chelem". På grund af fiberproduktionen blev den i det 19. århundrede bragt til Florida og hele den tropiske verden. Dens fibre er kortere og mere ujævne end dem fra *A. sisalana*, men til gengæld er de mere faste. Indtil i dag er den udbredt som foderplante i Caribien og Sydafrika. Som prydblante ses gerne dens var. *marginata* med de gule striber på lige blade. Den danner

store klumper og stærke blomsterstande - hører også til gruppen Rigidæ.

Fra denne gruppe, som mest består af store Agaver, blev også *A. rhodacantha* Trel med indtil 2,5 m lange blade benyttet. Den vokser på Sinaloa på øen Maria Madre. De andre egner sig ikke til formålet eller forekommer kun på små arealer.

Heller ikke resten af gruppen Sisalanae bliver brugt til fibre. Kun *A. weberi* Cels ex Poisson har en lokal betydning i Texas og det nordlige Mexico, hvorfra den også stammer. Men man må være klar over, at i fortiden anvendte indianerne alle brugbare planter i deres omgivelser. Altså ville endnu flere Agaver høre til i vor liste, nemlig fra USA f.eks. *A. desertii* Engelm ssp. *desertii* (gruppen Deserticolae) fra Sydcalifornien og *A. palmeri* Engelm (Ditepalae) fra det sydlige Arizona.

Til produktion af fibre og Pulque (en art vin)

blev også den kendte *A. americana* dyrket. Da dens blade er kantet med skarpe tænder, blev den fortrængt fra markedet af de ovenfor nævnte arter, frem for alt af *A. sisalana*.

I 1972 beskrev H. S. Gentry en *A. ocahui* fra den tørre mexicanske stat Sonora. Den er mindre, med en indtil 1 m bred roset og har tandløse blade. Da dens naturligt vokse i vulkanske stenmasser i bjerge fra 500 til 1500 m, var grunden lagt til eksperimenter i USA med at indføre denne nøjsomme og indtil - 10° C. frosthårde plante, der forskellig fra andre sonoraniske Agaver har lange fibre. Men det tekniske fremskridt i kunstfiberfremstillingen gjorde udbredelsen overflødig.

Artsnavnet "ocahui" stammer fra det oprindelige indianske ord for fibre eller tov. Den tilhører gruppen Amolae. "Amoliyo" er en indiansk betegnelse for sæbe. Således kommer man til yderligere anvendelse af Agavevækster som sapogeninkilde. Af gruppen Amolae indeholder netop *A. ocahui*, *A. ocahui* v. *longifolia*, *A. vilmoriniana* og *A. chrysoglossa* mest sæbe.

"Amole" er også det mexicanske navn for mindre planter af underarten Manfreda, vis rødder man har solgt på markederne som sæbe, f. eks. *M. brachystachys* Cav. fra Sydamerika og Guatemala. Samme formål har også *M. maculosa* (W. Hooker) Rose fra Texas (fra Bracketville til San Antonio) og tilgrænsende stat Tamaulipas. Den tåler indtil - 12° C. Mindre modstandsdygtige er den anden texaner: *M. variegata*

Jacobi fra det sydligste - i nærheden af Atlanten - Brownsville (Texas) og Matamoros (Tamaulipas) som bliver anvendt som slangegift.

Slægten Manfreda har 6 arter i Mexico og den østlige del af USA. *M. virginica* (L.) Rose skulle også være frosthård i Mellemeuropa og helt sikker i Italien, fordi den vokser fra staten Maryland til Florida og vestpå til Indiana, Tennessee, Missouri og ind i det østlige Texas. Den blev benyttet som lægeplante. Arten Manfreda antager nogle forfattere kun som underslægt af slægten Agave, f. eks. A. Berger (1915) og for nylig U. Eggli, J. Thiede (1999). Planterne har blødere ikke tandede blade og underjordiske Rhizomer. De egner sig ikke til fiberproduktion.

På grund af fibrene bliver også andre Agaveplanter dyrket. Frem for alt *Furcraea foetida* (L.) Haworth (synonym *F. gigantea* Ventenat), som stammer fra det nordlige Sydamerika og de Caribiske Øer. Den var hjemhørende på Madagaskar, Mauritius og i Indien. Den blev

Manfreda sp. Pedregal D.F med røde prikker på bladene

dyrket i Indonesien, Østafrika, Australien, på Haiti og de kapverdiske Øer. På det sidste formerer den sig vildt og fortrænger pletvis øernes oprindelige endemiske vegetation. Dens fibre blev importeret under navnet "Tampico" (efter byen Tampa i Florida) eller "Mauritiuschamp". I Florida, på de Kanariske Øer, i Sydcalifornien og omkring Middelhavet blev den dyrket som prydblante. Den er virkelig imponerende, nogle gange med kort stamme og grønne indtil 240 cm lange blade. Den danner frø, aflægere og yngleknopper i blomsterstanden, som hurtigt danner rødder efter de er faldet på jorden. Man kan altså let formere den. *Furcraea* er varmeelskende og temperaturer i nærheden af 0° C. slår den ihjel. Den endnu smukkere og endnu mere udbredte *Furcraea* er *F. sellora* K. Koch og frem for alt den gulstribede form *F. sellora* K. Koch v. *marginata* Trelease. Den stammer fra Colombia og bliver vegetativt formeret ved yngleknopper. Jeg har endda oplevet at ganske små planter fra yngleknopper har formeret sig dichotomisk - op til 12 små planter i en 8 cm potte!

Slægten *Furcraea* består af 9 arter, som vokser i åbne urskove såvel som i åbent græsland hoved-

sagelig i Venezuela, Colombia, men også fra Syd-mexico til det østlige Brasilien. Den største repræsentant er *F. macdougalii* Matuda fra et lille sted i Oaxaca med en over 6 m høj stamme. Først i toppen bærer den en bladros. *Furcraea* blomsterne har samme kendetegn som Agave- og Yucca-slægternes. Rødderne ligner Agaverødder. Som Agaven er *Furcraea* også en monokarpisk slægt d.v.s at planterne dør når de har haft deres første og eneste blomstring.

Weinmann 1737 fra "Agaven" af Bernd Ulrich (1993)

Bemærkning: Hos nogle Agaver af underslægten *Litsea* - med uforgrenede kolbeagtige blomsterstande - behøver blomstringen ikke at være dødelig, som det er set i hos *A. striata* "echinoidea" i Botanisk Have i München eller *A. polianthiflora* i Yecora i Mexico. Planterne vokser videre og sætte igen nye blomsterstande! For de store Agaver fra underslægten Agave er blomstringen så udmattende, at de desværre virkelig må dø monokarpisk.

Tekst og foto: Dipl.Ing. Ivana Richter
Oversættelse: Ester Genker

Til højre ses en illustration af Adams og Darton fra 1785. Originalen befinder sig på British Museum (Natural History) London (Red.)

Fra "Agaven" af Bernd Ulrich (1993)

Indkaldelse til Generalforsamlingen 2003.

Et nyt årsmøde nærmer sig og dermed også vores årlige generalforsamling. Derfor vil jeg i dette nummer af vores medlemsblad lufte nogle ideer og tanker som i kan fundere over indtil vi mødes denne dag.

Udgifter kontra kontingent.

Trods meget store besparelser på det redaktionelle område af vores blad, indenfor de sidste 4 år, er disse udgifter nu til bl.a. trykning af medlemsbladet stigende. Vores udgifter på porto ved udsending af medlemsblad og rykkerbreve med mere er også blevet en større og større post. Derfor er det blevet tid for at se på vores kontingent. En minimum hævelse på 25-35% er påkrævet.

Medlemstallet.

Dette er meget ustabil i løbet af et år. Desværre er over en tredjedel af medlemmerne meget længe om at få betalt kontingent. Mange et halvt år efter betalingsfristens udløb, dette giver et stort arbejde for bestyrelsen. Rykkere skal sendes ud, postlister opdateres osv. For tiden falder der flere medlemmer fra end der kommer nye medlemmer til.

Hvordan løser vi dette?

Fremtidstanker for NKS.

Lavt medlemstal og stigende udgifter passer ikke sammen. Skal vi i meget nær fremtid droppe helt at udgive et trykt medlemsblad og derved spare en masse udgifter. I stedet kunne løsningen være et digitalt blad sendt ud til medlemmerne i en e-mail lige til at printe ud. Dette kunne gøres med et meget lavt kontingent.

Skal vi have en tænketank eller et ideudvalg i NKS. En håndfuld medlemmer som kan hjælpe bestyrelsen med gode ideer osv. De kunne bl.a. finde nye bestyrelsesmedlemmer. Formanden afgår jo til næste år.

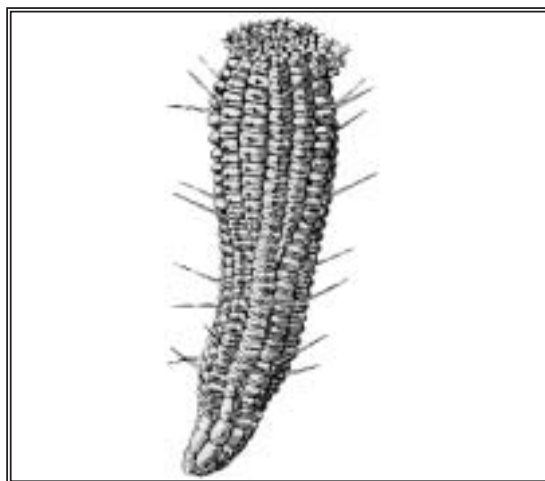
Hvad er fremtiden for NKS, det kan kun **du** som medlem afgøre, så mød op til årsmødet og generalforsamlingen i Korinth på Fyn, 30-31 august.

Formanden.

Dagsorden.

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Kassereren beretning og fremlæggelse af regnskab
4. Fastsættelse af kontingent
5. Valg. Efter tur afgår sekretær og kasserer
6. Valg. Efter tur afgår revisor og revisor-suppleant
7. Indkomne forslag
8. Eventuelt

Forslag til generalforsamlingen skal være formanden i hænde senest 14 dage før afholdelse af generalforsamlingen.

Euphorbia cereiformis - František Polívka : "Užitové a pamětihodné rostliny cizicích zemí " 1908 ("Nyttige og bemærkelsesværdige planter fra fremmede lande")

Vidste du det ?

Det lille sideskud var forbundet med moderplanten med en tynd rodstreng. Jeg skar denne over og plantede i stedet skuddet i en særskilt potte så også denne plante med tiden også kan vokse sig stor og stærk.

Den oprindelige plante blev for flere år siden købt hos E. Specks (Exotica) og har tilbragt sit liv i en lav lerpotte. At planten er i besiddelse af en stor rod betyder ikke at planten næsten ikke skal vandes. Tværtimod kræver denne art og lignende knold -

Vidste du at *Euphorbia squarrosa* kan dele sig vegetativt. Jeg vidste det ikke, men en dag da jeg plantede om, var det den gamle *Euphorbia squarrosa*'s tur og jeg blev noget forbavset da jeg så at planten faktisk havde lavet et sideskud. Skuddet havde ikke rigtigt fået jordforbindelse endnu, hvilket jo skyldes vores måde at plante knoldsukkulenter på. Vi vil jo gerne kunne se knolden, hvorfor denne del af planten normalt er delvist blottet i kultur. I naturen ser man jo slet ikke se knolden da den helt er skjult i jorden.

Euphorbier at man vander dem regelmæssigt - også om vinteren. Holder man disse planter helt tørre i længere perioder risikerer man, at plantens grønne dele helt tørrer ud og falder af. I værste fald tørrer også vækstpunktet ud, hvorefter planten dør. Har du to planter af *E. squarrosa* er det muligt at producere frø. Frøene spirer let og frøplanterne vokser hurtigt til.

Finn Larsen

No t a t om DNA

Som alle, der har læst bogen eller set filmen "Jurassic Park" ellers vil vide, er DNA selve livets byggesten. Det er det materiale, der rummer alle vore arveanlæg gemt i den genetiske kode. DNA findes i kromosomerne i cellekernen. DNA-molekylerne kan sammenlignes med en dobbelt perlekæde, der er snoet i en spiral. De enkelte "perler" (*nukleinsyrer*) findes i fire forskellige "farver", A, C, T og G, der passer parvis sammen og sidder over for hinanden i de to enkelte kæder i dobbeltspiralen. Den måde, hvorpå de fire "farver" optræder i diverse kombinationer af rækkefølgen, udgør den genetiske kode. Et gen kan bestå af en kortere eller længere DNA-dobbeltstreng, og i hvert gen sidder "perlerne" i en for dette gen nøje fastlagt rækkefølge. Hvis der kommer kludder i "farverne", sker der det, der kendes som en mutation. I uheldige tilfælde kan cellen også herved forvandles til en kræftcelle. Hvis der bliver splejset et stykke DNA fra en anden organisme - et gen - i en given DNA-streng i et fosteranlæg, får man et nyt individ med en ny egenskab.

Denne gensplejsningsteknik har været i brug i mange år, f. eks. til at splejse et gen, der bestemmer insulinproduktion, ind i bakterier. Så producerer bakterierne insulin, og det har den store fordel, at man ved dyrke bakterierne i en kultur kan få et helt ensartet produkt i større mængder. Besværet med at udvinde insulin fra svin - og alle de dermed forbundne oprensningsproblemer - er fortid.

Ved ordene DNA og arveanlæg, vil den ærede

læser kunne få mange slags associationer, alt efter hvilke interesser man nu har. Nogen tænker på muligheden af at isolere gener og bekæmpe sygdomme - og på at fostre med uønskede egenskaber kan diagnosticeres ganske tidligt og aborteres. Andre tænker på gensplejsede fødeemner såsom sukkerroer og sojabønner og dissers - skadelige ? - indvirkning på miljøet og brugernes helbred. OG lad os så endelig ikke glemme den art af gensplejsede monstre, der optræder i "Jurassic Park" og i lig-

nende fantasifulde film- og litteraturs frembringelser. I kunstens verden er der tradition for, at kunstige/nye organismer - bakterier, virus, insekter etc. - og så naturligvis fortidsøgler - løber "out of control".

Der er naturligvis også dem, der ved at høre om DNA, får associationer til kriminalromaner, forbrydelser og politiets DNA-register, og hermed også til faderskabssager. Hidtil er det nu mest i forbindelse med Homo sapiens, at DNA-under-

søgelser optræder i dagspressen. Men faktisk foretages der også fader- og moderskabsundersøgelser i dyreverdenen, når stamtræer på kostbare avlsdyr skal kontrolleres, eller når rester af dødfundne, stjålne racedyr skal identificeres. Og så er der jo denne Washington konvention og Cites, og alt hvad deraf følger. Det er så nærliggende at lave en DNA-test, når man skal kontrollere, hvorvidt forhandlerens oplysninger om, hvor dyret stammer fra, nu også er korrekte. Det kræver naturligvis, at man har genetiske systemer, der er velegnede til formålet, men på

Det genetiske "fingeraftryk"

det punkt kan forskningen godt følge med.

Nu er man også begyndt i planteverdenen. Den 26. januar kunne man såmænd læse i dagspressen, at en californisk professor havde fastslået vindruen "Zinfandels" stamtræ ved hjælp af DNA-teknik. Man havde sammenlignet druens DNA-profil med profilen på diverse druer, og fundet ud af der var "match" - som det hedder i fagsproget - mellem Zinfandels DNA-profil og en kroatisk drue, Crljenak - det hedder druen altså i flg. avisen.

I Acta Hortic 2001, beskriver Lesur et al. en metode til "*DNA fingerprints for Pelargonium cultivar identification*." Formålet med at udvikle en sådan metode er ganske simpelt - citat oversat - at "*opbygge en database af DNA-fingeraftryk, der er nyttig til at afsløre illegal formering af kultivarer*" - citat slut. Sådan!

Når en gartner har udviklet en supergod hybrid, skal stammen beskyttes, og det kan ikke nytte noget, at en konkurrent stjæler stiklinger og starter en vegetativ videreudvikling af produktet. Thi DNA-profilen vil kunne afsløre plantens nøjagtige oprindelse. Her gælder det naturligvis, at planter, der er formeret vegetativt ved stiklinger, rodknolde, ved meristem-formering eller kloning, vil have den samme DNA-profil som den oprindelige moderplante. Derimod gælder, at planter opvokset fra frø har deres egen individuelle DNA-profil, ligesom tilfældet er med mennesker og andre vildtlevende dyrearter, hvor hanner og hunner parres.

Det er jo let nok at se, hvor det her bærer hen på længere sigt. Når først velegnede genetiske systemer er klassificeret, så kan gartnerne levere en DNA-profil på deres nye sorter, for dermed at kunne bevise den originale oprindelse! Og sandsynligvis vil det oven i købet være muligt at patentere DNA-profilen, som jo samtidig er bevist for den nye sort. Og når man tænker på, at handel med truede dyre- og fuglearter allerede nu kan kontrolleres ved hjælp af DNA-profiler på individet og dets påståede ophav, så er det let nok at forestille sig

den dag, hvor gartnere, der handler med truede arter, ligeledes via DNA-profiler skal kunne dokumentere, dels om det er en ren art eller en hybrid, dels om det er en stamme, der er gravet op i naturen eller en, der er kultiveret i generationer. Hvis en gartner avler frø og omsætter produkterne, vil en DNA-profil på afkommet kunne sammenlignes med DNA-profilen på forældreplanterne, så man kan se, om de solgte planter alle som én kommer fra de hjemmeavlede frø, eller om producenten har være ude på rov i naturen. Stiklinger skal have samme profil som moderplanten. Teknikken findes allerede, resten er et spørgsmål om behov, efterspørgsel og ikke mindst økonomi.

Men der vil i hvert fald være én meget stor fordel forbundet med at bestemme DNA-profiler på vore kaktusarter: det vil være muligt uden misforståelse af nogen art at fastslå nøjagtigt, hvor mange arter, der findes! En art skal have sin egen karakteristiske DNA-profil, varianter af en art derimod har de basale DNA-strenges fælles typer i profilen. Nomenklaturen vil blive ganske væsentlig forenklet, og det vil ikke længere være muligt at omklassificere arterne og lave navnene om, hvergang nogen finder på et nyt og "bedre" system.

Måtte den dag komme snart!!

Hanna E. Hansen

Tegning: Raul Keskküla

Litteratur:

Lesur, C.; Becher, A.; Wolff, K.; Weising, K.; Steinmetz, K.; Peltier, D.; Boury, S.: Acta Hortic. 2001. In: Proceedings of the International Symposium on Molecular Markers for Characterizing Genotypes and Identifying Cultivars in Horticulture, 2000. pp. 325-330.

P. Mac Dalland, notat i "Politiken", 26.01.2002. DNA røber Zinfandels familie. www.winespectator.com

Tre år med kaktus og sukkulenter

Om få uger kan jeg fejre mit 3. års jubilæum som kaktusgartner. I den anledning har jeg besluttet at komme med et lille indlæg her i bladet.

15. marts 2000 startede jeg som kaktus- og sukkulent gartner, fordi der var et kaktusgartneri (Bent Jørgensens) på den ejendom vi flyttede ind i. Da jeg var arbejdsløs biolog og plantepatolog tænkte jeg, at jeg ville give det en chance. Før jeg tog springet, havde jeg ikke interesseret mig specielt for kaktus og sukkulenter, jeg havde ingen gartneruddannelse, ingen erfaring som selvstændig og ingen penge (kunne heller ingen låne). Gartneriet var nedslidt og planterne var dem Bent havde stående. Som man kan regne ud blev det en langsom start, og jeg tjener stadig mindre end hvis jeg havde meldt mig arbejdsløs i stedet for. Det er altså interessen der

driver værket, selvom jeg håber en dag at kunne hjælpe min kone med at slæbe lidt flere af pengene hjem. De sidste 3 år er gået med at forsøge at renovere gartneriet til noget mere brugbart uden at bruge penge, hvilket vil sige, at jeg altid er på udkig efter genbrugsmaterialer der kan "klunses". Samtidig skal der jo laves og sælges planter, så fyringsolien kan betales, ca. 25000 liter pr. vinter. Derfor går renoveringen langsomt, også fordi jeg er født med 6-7 tommelfingre. Min kollega Hugo har i hele forløbet været til stor hjælp og uden ham var gartneriet allerede lukket (og jeg var nok bedre lønnet -

tak, Hugo!).

Trods alt er det utroligt spændende at drive gartneri og se planterne gro (og blive solgt!). Da der ikke er mange at henvende sig til vedr. kaktus, får jeg somme tider nogle sjove opgaver, f.eks. en indendørs kaktushave på 60 m² hos et forsikringsselskab. Der skulle bruges nogle ordentlige kaktusbamser for at få det til at se ud

af noget, bl.a. en guldkugle på 60-70 cm i diameter. Sidste år solgte jeg en hel del kaktus til Carlsberg, til et reklamestunt de lavede i anledning af introduktionen af deres kaktusdrink "Xider". Jeg har også leveret kaktus til film og reklamefilm, bl.a. "Monas Verden" og en McDonald-reklame. Det er dog mine grossistkunder der er rygraden i omsætningen. Da jeg også laver ting som troldhassel, troldpil og andre grene, er det faktisk november - marts jeg sælger mest (også en

Kaktushave under opbygning. Hugo th., forfatteren halvt gemt tv. Bemærk hvem der pukler med trillebør.

populær årstid for sukkulenter i butikkerne), hvorimod sommerhalvåret kan være lidt dødt mht. salget.

Den direkte årsag til at jeg blev inspireret til dette indlæg var egentlig, at jeg i sidste nr. af bladet kunne læse i klummen "Siden sidst" at NKS-medlemmerne må til Tyskland, Holland eller Belgien, for at besøge kaktusgartnerier. Nå!!

OK, det er da rigtigt at mht. egentlige kaktus, er der vist kun mig tilbage i Norden, som gider lave kaktus kommercielt. Der er simpelthen ikke god økonomi i det. Jeg har ganske vist heller

ikke det udvalg som større sydlige gartnerier har, men noget har jeg da. Skal jeg lave flere kaktus, kommer jeg til at mangle kunder, som gider købe dem. Grossisterne vil sjældent have kaktus, og skal de bruge mange, henvender de sig oftest til Hollandske eksportører. Andelen af plads til kaktus overvejer jeg at reducere lidt, da der er ringere indtjening og mere usikker afsætning på dem i forhold til f.eks. Crassula og Echeveria. Jeg har 800 m² drivhus, hvoraf ca. 200 m² er afsat til kaktus og resten af pladsen optages af andre sukkulenter som Crassulaceae, Aloe, Euphorbia, Senecio m.fl. Nogle gartnerier sydpå kan tilsyneladende leve af dørsalgskunder. Det vil jeg (indtil andet er bevist) hævde, at man ikke kan i Danmark. Der kommer dog private købere forbi engang imellem.

Der findes andre i DK som laver sukkulenter, men ikke alle er særligt interesserede i dørsalgskunder. Nogle af de mindre skulle dog være kendt af NKS-medlemmer:

Gartneriet Lindberg ved Fakse drives af Hugo Jensen, som har været NKS-medlem i mange år. Sidste år gik han stort set bort fra at have kaktus i sortimentet på bekostning af mesembryanther og andre spændende og ganske specielle sukkulenter.

Kigger man i de seneste årgange af bladet (som jeg har adgang til) er ingen danske gartnerier nævnt med ét ord, men derimod er tyske og andre udenlandske gartnerier nævnt masser af gange. Det er selvfølgelig bare udtryk for, at det naturligt nok synes mere spændende at tage på udflugt udenlands efter planter (og andre

grønne ting).

Jeg har haft fornøjelse af at deltage i nogle få kredsmøder i NKS, hvilket har været interessant og lærerigt. Jeg forstår dog ikke, at den slags ikke altid annonceres på NKS' hjemmeside, da disse møder er en oplagt mulighed for at hverve nye medlemmer. Og angående medlemshvervning: Jeg har haft flere henvendelser fra folk, som trods adskillige forsøg herpå, stadig ikke er blevet medlemmer af NKS. Én mente sågar at der nok var tale om noget lidt hemmeligt logeagtigt noget. Få strammet op på det

område, så skal jeg gerne fortsætte med at henvise interesserede kunder til NKS.

Noget af det ovenstående kan opfattes som kritisk af NKS. Det er det også, men det er kærligt ment. Jeg ved af erfaring at mindre foreninger altid har problemet med for få ildsjæle. Derfor skal man skønne på de folk som gider være i bestyrelsen men også huske på, at bestyrelsen ikke

gør det alene. F. eks. er medlemsaktiviteter- og hvervning en oplagt opgave for et udvalg bestående af de folk, som er kede af at der ikke er nok medlemmer.

Forhåbentlig går der ikke 3 år inden mit næste indlæg, men hvis der gør, så er det et anderledes flot og renoveret gartneri der bliver berettet fra.

Mere kaktushave. Der er en plantegevinst til den der gætter flest artsnavne på de to billeder, og en lodtrækningspræmie for det korrekte navn på Hugos foretrukne tøjmærke. Man har ét forsøg, som sendes til nedennævnte mailadr. Præmierne kan afhentes på årsmødet.

Tekst og foto

Jan R. Bertelsen

Vallensbæk Kaktusgartneri

Falle@post1.dknet.

"EXOTICA"

-historien om et gartneri-

I 1985 foretog Christian Lorentzen og undertegnede en rejse sydpå, med det formål at besøge nogle gartnerier i Holland og Tyskland. Det var mest kaktus, vi interesserede os for på det tidspunkt, men vi havde læst i et udenlandsk tidsskrift om en ung fyr, der kun samlede på "*de andre sukkulenter*". Mærkværdige knoldformede planter fra Afrika og Madagaskar. Efter lidt research hos andre plantehandlere endte vi i byen Hückelhoven, hvor vi mødtes med Ernst Specks og hans kone Marita. Det var (er) nogle utroligt venlige og behagelige mennesker at snakke med og det endte med, at Ernst tog os med ud at se hans plantesamling. Den befandt sig i et 10 kvadratmeter stort hobbydrivhus, der var placeret på græsplænen ved hans brors hus midt i byen. Det var som at træde ind i en anden verden. For første gang så vi planter, der var helt anderledes end de kaktusser, vi var så vant til. Jeg tror, at det var der,

Christian og jeg blev aldeles indfanget i den verden, der handler om knold- og stamsukkulenter. Jeg husker især nogle flotte eksemplarer af *Anacampseros alstonii*.

Året efter besøgte jeg igen Ernst og Marita og de tog mig med ud til en lille landsby ved navn Golkrath, hvor de var ved at bygge et stort drivhus. (ca. 400 kvadratmeter) Fra dette drivhus skulle de opbygge deres forretning med salg af

planter direkte til samlerne og et postordresalg, som har udviklet sig gennem årene til i dag at være 70% af den samlede omsætning. Gartneriet her er nok velkendt for mange, der har besøgt det som privatpersoner, såvel som de mange der har indkøbt masser af spændende nye planter på NKS's årlige kaktusture hertil. I året 1989 arrangerede Ernst og Marita deres første "International Succulent Convention" i

Marita og Ernst Specks

Hückelhoven. I weekenden 3-4. juni samledes alt hvad der kunne krybe og gå fra den store "sukkulenterverden" til foredrag, udstillinger og plantesalg. Jeg husker især fantastiske foredrag og fotos fra Alan Butler, Susan Carter-Holmes, John Lavranos og Professor Dr. Werner Rauh, den store sukkulentguru efter Herman Jacobsen fra Kiels Botaniske Have. Ernst Specks holdt også et foredrag fra sine rejser til Namibia og Sydafrika, et foredrag flere måske husker han også holdt i Danmark, da han

besøgte vores Årsmøde for første gang. I de følgende år blev der afholdt "International Succulent Convention" med nye og fascinerende foredragsholdere. Her mødte jeg for første gang Chuck Hanson fra "Arid Lands" i Arizona, Jerry Barad, formanden for det amerikanske selskab, der vidste alt om bestøvning af Asclepiadiaceae samt Henk og Drude de Looze, der jo senere blev kendte skikkelser i Danmark med flere

Besøg på vores Årsmøder. Desværre sluttede disse "Conventions" i 1992. Ernst fortalte mig, at arrangementet af dem simpelthen tog så meget af hans tid, at det gik ud over hans forretning. Man må forstå, at fra at være en entusiastisk plantesamler havde han valgt at prøve at gøre handelen med sjældne sukkulenter til sin levevej.

Hver vinter i de sidste mange år har Ernst og Marita rejst til Afrika for at finde, købe og indsamle planter til deres gartneri. Vi plantesamlere er et krævende folkefærd, der forlanger nyheder hvert år og det er hårdt arbejde at opfylde disse krav. Med udgangspunkt i Tanzania har de hjembragt sukkulenter fra de mest spændende egne (bl.a. Malawi, Etiopien og Somalia). Rejserne har også bevirket fund af flere nye arter. Materialet blev som regel givet til Dr. Werner Rauh, der beskrev fundene. Inden sin død nåede dr. Rauh at beskrive to nyfundne *Euphorbia* fra Tanzania til ære for deres opdagere. *Euphorbia maritae* og *Euphorbia specksii*.

I foråret 2003 var jeg sammen med Ellen og Michael Nielsen atter en tur sydpå for at besøge gartneriet "EXOTICA". Jeg havde på deres hjemmeside set, at de havde bygget et nyt og større drivhus sidste år. Vi kørte hjemmefra fredag morgen og nåede Golkrath sidst på eftermiddagen. Efter indlogering på byens eneste gasthaus (i øvrigt ejet af en "Specks") (enkeltværelse inkl. Morgenmad, 25 euro, det er da billigt!!) gik vi en tur hen til det "gamle" gartneri. Det er overtaget af Ingo Breuer og hedder Edenplants. Vi fik lov at komme ind og kigge og

handle. Ingo og Ernst har lavet en samarbejdsaftale, der går ud på ikke at handle med planter, den anden har. Ingo laver kaktus, *Haworthia* og *Gasteria* og hans priser er meget moderate. Mens vi var der, kom Marita og Ernst forbi og gensynsglæden var stor. De er flyttet ind i huset, der ligger op til det gamle gartneri. Vi gik sammen ud og spiste om aftenen og aftalte at mødes lørdag morgen kl. 9 ved det nye gartneri. Det er stort, ca. 3 gange større end det gamle. Den øverste tredjedel er salgsafdelingen og resten er lager og postordreforsendelsen. Ernst fortalte, at han var i gang med at opbygge en privatsamling. Et ønske han længe havde haft, men pladmangel havde gjort det umuligt. Hvis

den bliver tilgængelig for publikum, vil den nok være et besøg værd. I salgsafdelingen er planterne placeret på store borde med brede gange imellem. Planteudvalget er stort og varieret. Priserne er i top, især hvis man vil erhverve sig de mere sjældne. Man kan få fornemmelsen af at tyskerne efter overgangen til euro simpelthen har erstattet D-marken med den. Til gengæld er kvaliteten særdeles god. Jeg kan ikke mindes nogensinde at have købt en plante fra "EXOTICA" med utøj! Efter fire timers

udvælgelse af planter og adskillige tusind kroner lettere tager vi afsked med Ernst og Marita, men vi ses jo igen til august, hvor de kommer til Danmark for at deltage i vores årsmøde. Så har jeg tid til at spare lidt op til det næste planteindkøb fra "EXOTICA".

Tekst og foto: Bjarne Kjempff

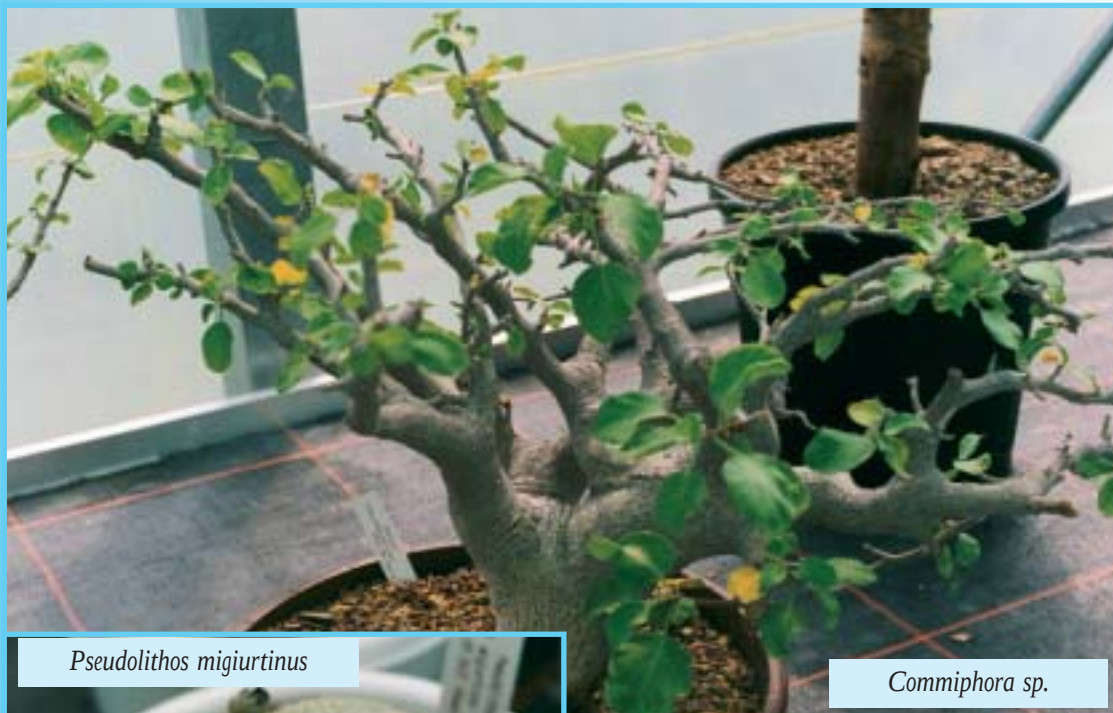

Ellen og Michael på udkig efter planter

Hjemmesideadresser:

Ingo Breuer, Golkrath : www.eden-plants.de

Ernst og Marita Specks : www.cactus-mall.com/exotica/index/html

Pseudolithos migiurtinus

Commiphora sp.

Euphorbia globulicaulis

Salgsafdelingen

Euphorbia poissonii

Euphorbia piscidermis forma cristata

• Hjælp! •

Jeg savner stadigvæk artikler til bladet. Jeg håber meget at I snart fatter pennen rundt omkring og skriver interessante eller bare hyggelige planterberetninger til vores *fælles* blad. Devisen om at : “*de andre skriver nu nok*” holder desværre ikke altid.

Lange artikler og korte artikler til bladet modtages med glæde. Artikel samt digitale billeder (høj opløsning) kan du maile til mig på adressen salbyvej17@tdcadsl.dk gerne som pakkede filer i WinZip eller i WinRAR.

Har du ikke adgang til internettet så gem din tekst på diskette og send mig også de originale billeder - allerhelst negativer da de giver et bedre resultat ved scanning end papirbilleder.

Tekst modtages også gerne på den gammeldags facon - som håndskrevet eller maskinskrevet manus.

Redaktøren

• Obs •

Som nogle af jer måske allerede har bemærket har vi igen bladets udgivelsesmåned angivet på forsiden. Det betyder såmænd ikke at bladet vil udkomme mere præcist i fremtiden - det er blot et krav fra postvæsenet side idet der ellers kan gå kludder i deres totale overblik.

Redaktøren

• Rettelse •

Fra vores medlem i Mexico - Dr. Jorge Meyrán har jeg fået besked om, at der er en fejl i artiklen “På tur i Mexico” i nr. 1 2003. På billederne på side 7 og i artiklen i øvrigt omtales *Echinofossulocactus multicosatus*. Denne art vokser kun i det nordlige Mexico - her i det sydlige ved bl.a. Pachuca drejer det sig i stedet om *Stenocactus/Echinofossulocactus phyllacanthus*.

Det er nu rart med lokalkendte konsulenter som også har lyst til at skrive til os.

Redaktøren

• Agaver •

Jeg har fået en mani med stribede agaver og savner derfor et eksemplar af *Agave americana* “*Striata*”

Har du et eksemplar i overskud - så kontakt mig blot.

Med venlig hilsen
Kim Bjerggaard Jensen
Majsmarken 178
8520 Lystrup
Tlf. 86 22 11 38

UHLIG
KAKTEEN

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

35 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engros-handel

HAR DU PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er du interesseret? Få et gratis prøvenummer af vort medlemsblad "Orkideer", der udkommer 6 gange årligt. Kontingent kr. 290,-/340,-.

DANSK ORCHIDE KLUB

V/ Bente Nielsen, Sømadevej 6,
DK-6430 Nordborg. Tlf/Fax: 74 45 09 24

Vi har mere end 1000 forskellige sukkulenter: Agave, Euphorbia, Haworthia, Pachypodium, Sansevieria, caudexplanter og levende sten etc. Mange forskellige streptocarpus. Mange stauder og usædvanlige sommerblomster til haven.

Vi holder åbent første søndag i hver måned kl.
9.00 - 17.00

Gartneriet Klejsbro

Bjerrevej 431 - 7130 Juelsminde.
Tlf. 75 68 51 65

CACTUS, SUCCULENT AND CAUDICIFORM PLANT SEEDS

Listing free

Doug and Vivi Rowland
200 Spring Road, Kempston,
Bedford, England MK42 8ND

TEL/FAX 01234 358970

<http://cactus-mall.com/rowland/index.html>

RICHTER-SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg.

e-mail: Richtersukk@aol.com

1992 -2002 10 years growing & sending

Planter: Rariteter og nyheder fra Mexico: Agave, Ariocarpus, Aztekium, Echinocactus, Geohintonia, Mammillaria, Strombocactus, Turbinicarpus mm

Vinterhårde planter fra USA med lokalitet+Yucca, Sedum, Sclerocactus, Pediocactus, Opuntia, Neobesseya, Echinomastus, Escobaria, Agave mm.

Sydamerika: Austrocactus, Cintia, Gymnocalycium, pterocactus, Tephrocactus m.m.

Sydafrika: Nye sukkulenter og løg.

*Bøger: Yucca, Ariocarpus, Turbinicarpus, Lophophora

*Frøliste (kaktus, sukkulenter, Afrika, buske, US vildblomster)

*Liste mod 2 internationale svarkuponer, korrespondance tysk, engelsk, lidt dansk, norsk og svensk.

*Levering per post (portogebyr), plantepakke EUR 8,- frø EUR 3,-

Vallensbæk

Kaktusgartneri

Kom og se vore mange forskellige kaktus og sukkulenter. Kig forbi på adressen: **Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk**, eller ring i forvejen på tlf: 43 62 72 26.

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.

Hjemmeside:

www.sitecenter.dk/kaktusgartneriet

Tidligere årgange af KAKTUS

kan købes ved henvendelse til:

Thorkild Alnor Nielsen
Langenæs Allé 26, 2.sal tv.
DK-8000 Århus C.

Betaling: check eller på giro nr. 2 940 744

Pris: 10 kr pr. nummer + porto.

Følgende årgange er udsolgt:
1-2-3-4-5,8-9,11-12-13-14,16

Pachypodium brevicaule

Foto: Bjarne Kjempff

Indholdsfortegnelse for 'KAKTUS og andre Sukkulenter', nr. 3/03

På besøg i Royal Botanic Garden, Kew - <i>Finn Larsen</i>	side 3
Nyttige agaver til fiberproduktion - <i>Dipl.Ing. Ivana Richter</i>	side 6
Indkaldelse til generalforsamlingen 2003 - <i>Henrik Helms Madsen</i>	side 12
Vidste du det ? - <i>Finn Larsen</i>	side 13
Notat om DNA - <i>Hanna E. Hansen</i>	side 14
Tre år med kaktus og sukkulenter - <i>Jan R. Bertelsen</i>	side 16
Exotica, historien om et gartneri - <i>Bjarne Kjempff</i>	side 18
Meddelelser	side 22